

YAB206U - YAŞLI BAKIMI İLKE VE UYGULAMALARI

Dönem Sonu Deneme Sınavı

1) İnsan vücudundaki normal vücut yüzey sıcaklığı kaç derecedir?

- A) 36-37,2°C
- B) 35-36,2°C
- C) 36,2-37,5°C
- D) 35-36°C
- E) 34-36°C

Çözüm : Deri yüzeyinden hissedilen yüzeyel sıcaklık vücut iç sıcaklığının tersine çevresel ısılardan etkilenir, çevre ısısına göre artar veya azalır. Normal vücut yüzey sıcaklığı 36-37,2°C arasındadır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

2)

Dokuların uzun süreli basınç altında kalmasına bağlı olarak gelişen ve daha çok vücudun kemik çıkıntılarının üzerinde gözlenen iskemik doku kaybı ve hücre ölümüne ne ad verilir?

- A) Bası yarası
- B) Hücre yenileme
- C) Kas zedelenmesi
- D) Kas yırtılması
- E) Doku zedelenmesi

Çözüm :

Bası yarası, dokuların uzun süreli basınç altında kalmasına bağlı olarak gelişen ve daha çok vücudun kemik çıkıntılarının üzerinde gözlenen iskemik doku kaybı ve hücre ölümüdür. Doğru cevap A'dır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

3) I. Böbrekler

II. Üreterler

III. Mesane

IV. Üretra

Yukarıdakilerden hangileri, üriner sistemi oluşturan yapılardır?

- A) I. ve II.
- B) I. ve III.
- C) I. , II. , III., IV.
- D) II. , III. , IV.
- E) I. , II. , IV.

Çözüm : ÜRİNER SİSTEM ANATOMİSİ VE FONKSİYONLARI

Üriner sistemin ana görevi vücutta oluşan metabolik artıkları idrar yoluyla vücuttan uzaklaştırmak ve sıvı elektrolit dengesini korumaktır.

Üriner sistemi oluşturan yapılar:

• Böbrekler

• Üreterler

• Mesane

• Üretradan oluşur

Doğru cevap C şıkkıdır.

4)

Aşağıdakilerden hangisi bası yarasına neden olabilecek yaşlı dışındaki faktörlerden birisidir?

- A) Duyu ve motor kaybı
- B) Nem
- C) Anemi
- D) Beslenme
- E) Ödem

Çözüm :

Yaşlı dışındaki faktörler; nem, bası, yırtılma, sürtünme, sıcaklık. Doğru cevap B seçeneğidir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

5) Aşağıdakilerden hangisi suyun görevlerinden biri **değildir**?

- A) Besinlerin sindirimi, emilimi, taşınması
- B) Hücre, doku ve organların çalışması
- C) Kronik hastalıkların seyrinin değişmesini sağlamak
- D) Vücut ısının düzenlenmesi
- E) Cildin gerginliğini ve parlaklığını sağlama

Çözüm : **Suyun görevleri;**

- Besinlerin sindirimi, emilimi, taşınması
 - Hücre, doku ve organların çalışması
 - Vücut ısının düzenlenmesi
 - Eklemelerin kayganlığının sağlanması
 - Zararlı atık maddelerin vücuttan atılması
 - Cildin gerginliğini ve parlaklığını sağlama. Doğru cevap "C" dir.
- Doğru cevap C şıkkıdır.

6) Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nca saptanan yaşlılık temel ilkelerine göre "Yaşlılar (beslenme, giyinme, sağlık, barınma) gibi temel günlük ihtiyaçları yerine getirecek maddi olanaklara sahip bireyler olmalıdırlar." ifadesi hangi başlık altında yer alır?

- A) Bağımsızlık
- B) Katılım
- C) Bakım
- D) Kendini gerçekleştirme
- E) İtibar

Çözüm : Bağımsızlık: Yaşlılar (beslenme, giyinme, sağlık, barınma) gibi temel günlük ihtiyaçları yerine getirecek maddi olanaklara sahip bireyler olmalıdırlar. Eğer bu güce sahip değillerse aile bireyleri ya da toplum tarafından mutlaka desteklenmelidirler.

Doğru cevap A şıkkıdır.

7) Aşağıdakilerden hangisi komplike olmayan sistit (mesane enfeksiyonu) belirti ve bulgularından biri değildir?

- A) İdrar yaparken yanma ve sızı
- B) Sık sık idrara çıkma
- C) Karnın alt kısmında ağrı
- D) Bulantı, kusma
- E) Geceleri idrara çıkma

Çözüm : Bulantı ve kusma komplike olmayan pyelonefrit (böbrek enfeksiyonu) belirti ve bulgularından biridir.

Doğru cevap D şıkkıdır.

8) Aşağıdakilerden hangisi, hastanın olası yaşam kalitesini en iyiye getirme ve huzurlu, rahat ölümünü sağlayıcı bakım olan palyatif bakımın amaçlarından birisi değildir?

- A) Güven vermek, yaşamın son haftalarında sadece gerekli ve uygun bakımı sağlamak
- B) Gereksiz ve sıkıntı veren bakımdan kaçınmak
- C) Uygun zamanlarda alternatif bakım sistemlerine geçişi sağlamak
- D) Ölüm süresince hastalar, onların yakınları ve bakıcısı için kaliteli bakım ve destek sağlamak
- E) Ölüm sonrası defin işlemleri, ölüm bildirimi ve veraset işlemlerini yürüterek aileye destek olmak

Çözüm :

Palyatif bakımda amaçlar şunlar olmalıdır:

1. Ölüm süresince hastalar, onların yakınları ve bakıcısı için kaliteli bakım ve destek sağlamak,
2. Güven vermek, yaşamın son haftalarında sadece gerekli ve uygun bakımı sağlamak,
3. Gereksiz ve sıkıntı veren bakımdan kaçınmak,
4. Hastane çerçevesinde hasta kaynaklarını düzenlemek ve koordine etmek,
5. Uygun zamanlarda alternatif bakım sistemlerine geçişi sağlamak.

Doğru cevap E şıkkıdır.

9) Bir başkasının yardımı olmadan, beslenme, boşaltım, giyim ve temizlik ile ilişkili ihtiyaçlarını karşılayabilme yeteneğine denir.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yeri aşağıdakilerden hangisi doğru olarak tamamlar?

- A) Öz bakım
- B) Koruma
- C) Banyo
- D) Epidermis
- E) Atrofi

Çözüm : Öz bakım; bir başkasının yardımı olmadan, beslenme, boşaltım, giyim ve temizlik ile ilişkili ihtiyaçlarını karşılayabilme yeteneğidir.

Doğru cevap A şıkkıdır.

10) I. Tırnaklar kuru ve gevrek bir hâle gelir.

II. Tırnakların uzaması azalır.

III. El ve ayak tırnakları oval kesilebilir.

IV. Kullanılan tırnak makasının bireye özel olması gerekir.

Yukarıdakilerden hangileri yaşlı insanlarda tırnaklar ve bakımına ilişkin doğru bilgilerdir?

- A) I,II
- B) I,II,III
- C) I,II,III,IV
- D) I,II,IV
- E) II,III

Çözüm : El tırnakları oval kesilebilir. Ayak tırnaklarının oval kesilmesi tırnak batmalarına neden olabilir (Resim 4.5). Kullanılan tırnak makasının bireye özel olması gerekir.

Bu durumda III. seçenekteki ayak tırnağıyla ilgili bilgi yanlıştır.

Doğru cevap D şıkkıdır.

11) Sağlıklı bir yetişkinde normal nabız hızı dakikada kaç atımdır.

- A) Sağlıklı bir yetişkinde normal nabız hızı dakikada 30-80 atımdır.
- B) Sağlıklı bir yetişkinde normal nabız hızı dakikada 40-70 atımdır.
- C) Sağlıklı bir yetişkinde normal nabız hızı dakikada 60-100 atımdır.
- D) Sağlıklı bir yetişkinde normal nabız hızı dakikada 30-100 atımdır.
- E) Sağlıklı bir yetişkinde normal nabız hızı dakikada 20-60 atımdır.

Çözüm : Sağlıklı bir yetişkinde normal nabız hızı dakikada 60-100 atımdır.

Doğru cevap C şıkkıdır.

12) Vücut sıcaklığı düştüğünde görülen titreme ile metabolik ısı üretimi hangi oranda artış gösterir?

- A) %5-%10
- B) %20-%30
- C) %30-%40
- D) %50-%100
- E) %100-%200

Çözüm : Vücut sıcaklığı düştüğünde görülen titreme ile metabolik ısı üretimi % 50-100 artar. Titreme ile kasların hareketi hızlanır ve ısı üretimi artar, sonuçta vücut sıcaklığı yükselir. Egzersiz de aynı şekilde metabolizma hızını arttırarak vücut sıcaklığının yükselmesini sağlar. Erkeklerin metabolizma hızı kadınlara göre daha fazladır. Ayrıca hormonal değişikliklerle de ilgili olarak erkeklerin vücut sıcaklığı kadınlara göre daha yüksektir. Fiziksel veya psikolojik olarak yaşanan stres vücutta birtakım hormonal ve sinirsel uyarıları harekete geçirerek vücut sıcaklığını arttırır. DOğru Cevap D'dir.

Doğru cevap D şıkkıdır.

13) “....., yaşamı sürdürmek için gereksinim duyulan inorganik ve organik kimyasal maddeleri topluca belirten terimdir.” cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelir?

- A) Besin
- B) Beslenme
- C) Obezite
- D) Diyabet
- E) Kronik

Çözüm : Besin kelimesinin sözcük anlamı: yaşamı sürdürmek için gereksinim duyulan inorganik ve organik kimyasal maddeleri topluca belirten terimdir.

Doğru cevap A şıkkıdır.

14) Aşağıdakilerden hangisi yaşlılarda görülen depolama semptomlarından biridir?

- A) Düşük idrar akımı
- B) Üriner inkontinans
- C) Duraksama
- D) Tam boşalamama
- E) Aralıklılık

Çözüm : Üriner inkontinans

Doğru cevap B şıkkıdır.

15)

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde terminal dönemde solunum sistemindeki klinik bulgular sıralanmıştır?

- A) Taşipne, hiperpne, hipopne, apne, dispne, ödem
B)

Taşikardi, bradikardi, tromboz, siyanoz, ödem, yorgunluk

C)

Ağrı, ateş, titreme, terleme, hipotermi, konfüzyon

D)

Ağız yaraları ve aftlar, mantar enfeksiyonu, duyu bozuklukları

E) Konstipasyon, disfaji, kilo kaybı, distansiyon, diare, ağız yaraları

Çözüm : Taşipne, hiperpne, hipopne, apne, dispne ve ödem solunum sistemindeki klinik bulgulardır.
Doğru cevap A şıkkıdır.

16)

Adli vakalarda uygulanan ve cesedin vücudunun açılarak gerçek ölüm nedeninin tespiti işlemine ne ad verilmektedir?

- A) Cerrahi
B) Prognoz
C) Girişim
D) Otopsi
E) Patoloji

Çözüm :

Otopsi: Adli vakalarda uygulanan bir yöntemdir. Cesedin vücudunun açılarak gerçek ölüm nedeninin tespiti işlemine denir. Otopsiye başlanmadan cesedin kimlik tespiti yapılır. Cesedin başı göğsü ve karın bölgesi açılarak incelenir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

Doğru cevap D şıkkıdır.

17) Yatak banyosu yaptırırken oda sıcaklığı kaç derece arasında olmalıdır?

- A) 18 - 20
B) 20 - 33
C) 22 - 25
D) 24 - 26
E) 24 - 28

Çözüm : Yaşlı üşütülmemelidir. Bunun için odanın sıcaklığı 22-25°C aralığında olmalıdır. Ayrıca odanın kapısı ve pencereleri kapalı olmalıdır. Yaşlının üzerindeki çarşafın üzerine battaniye de örtülebilir. Doğru cevap C'dir.

Doğru cevap C şıkkıdır.

18) İstemsiz idrar kaçırma sorunu hangisidir ?

- A) Frequency
B) Üriner inkontinans
C) Ürgensi
D) Noktüri
E) Piyüri

Çözüm : Üriner inkontinans: İstemsiz idrar kaçırmadır. Doğru cevap B'dir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

19) Aşağıdakilerden hangisi sıvı ilaç şekillerindendir?

- A) Süspansiyon
- B) Emülsiyon
- C) Supozituar
- D) Ovül
- E) Pomad

Çözüm : Sıvı ilaç şekilleri Çözeltili /Solüsyon, Enjeksiyonluk Çözeltili/Solüsyon, Süspansiyon, Şurup, Damla, Losyon, Lavmandan oluşmaktadır.

Doğru cevap A şıkkıdır.

20) Aşağıdakilerden hangisi ilaçların kullanımı ile ilgili dikkat edilmesi gerekenlerden biri değildir?

- A) Hekim tarafından daha önce verilen ilaç hastalık tekrarlandığında tekrar kullanılmalıdır.
- B) İlaçları uygularken ilaca özel kullanım özelliklerine uyulmalıdır.
- C) Hekim olmayan kişilerin tavsiyesi ile ilaç kullanılmamalıdır.
- D) Hekimin bilgisi olmadan yaşlının kullandığı ilaçlara başka bir ilaç eklenmemelidir.
- E) Hekim tarafından reçete edilmemiş ilaçlar kesinlikle uygulanmamalıdır.

Çözüm :

ilaçların kullanımı ile ilgili dikkat edilmesi gerekenler aşağıda verilmiştir.

- Hekim tarafından reçete edilmemiş ilaçlar kesinlikle uygulanmamalıdır.
- Hekimin bilgisi olmadan yaşlının kullandığı ilaçlara başka bir ilaç eklenmemelidir.
- Hekim olmayan kişilerin tavsiyesi ile ilaç kullanılmamalıdır.
- İlaçları uygularken ilaca özel kullanım özelliklerine uyulmalıdır. Bunun için kullanmadan önce her ilacın prospektüsü okunmalıdır.
- Uygulanan ilaçla ilgili istenmeyen bir etki görüldüğünde hekime haber vermek gerekir.
- İlaç uygulamadan önce yaşlının herhangi bir ilaç alerjisi olup olmadığı sorgulanmalıdır.
- İlacın dozu hekim bilgisi dışında değiştirilmemeli veya durdurulmamalıdır (Erol, 2013; Dökmeci, 2007)

Doğru cevap A şıkkıdır.